

Kære Medlemmer af Beskæftigelsesudvalget

I debatten omkring beskæftigelse er tre udsagn i fokus:

- Det skal kunne betale sig at arbejde
- Mindre bureaukrati
- Retssikkerhed for borgere

Vi hører hele tiden de tre ovenstående udsagn nævnt i Folketingssalen, debatter og udtalelser, og Afslutningsdebatten forleden var ingen undtagelse. Det er svært at være uenig i ovenstående, men jeg undrer mig over, at netop disse tre ting ofte er fraværende, når det kommer til fleksjobordningen.

Det skal kunne betale sig at arbejde

Jeg er helt enig i, at det skal kunne betale sig at arbejde. Hvad angår fleksjobordningen, forholder det sig dog sådan, at det ikke gælder for alle fleksjobbere. Der er ofte fokus på, at det ikke øger indtjeningen for lavtlønnede at øge timetallet. Men det gælder faktisk også den

Det kan være svært at få øje på den økonomiske gevinst ved at arbejde mere for de fleksjobbere, der bliver modregnet 55 % af deres indtægt i flekslønstilskuddet. Når 55 % modregning er aktuel, er det svært at se, at det betaler sig at arbejde mere, når tilskuddet bliver yderligere modregnet. Det vil sige at denne gruppe ikke får særlig meget ud af en lønstigning, og lønnen bliver langsomt udhulet år efter år.

Lad os tage udgangspunkt i mig - jeg er student, har gået på handelsskolen hvorefter jeg blev almindelig faguddannet indenfor regnskab. Igennem årene har jeg opbygget erfaring og kvalifikationer, således jeg i dag arbejder som regnskabsansvarlig. Jeg har altid været vant til at arbejde, også under min afklaring til fleksjob. Jeg ønskede at bibeholde min tilknytning til arbejdsmarkedet trods det at jeg blev syg, hvorfor løsningen var at blive deltidssygemeldt. Jeg havde ligeledes forsikret mig igennem en Tab af Erhvervsevnedækning, men pga. lovændring blev den gjort værdiløs. Med andre ord, har jeg gjort det der bliver forventet af mig som samfundsborger.

Min chef har tilbudt mig mere ansvar i min ansættelse. Det vil betyde, at jeg i perioder vil skulle arbejde lidt mere, hvilket jeg gerne vil. Han har tilbudt mig 5.000 kr. ekstra i månedsløn, lidt mere ansvar, og et par timer mere om ugen i perioder, og de vil falde på et tørt sted, da jeg desværre ikke har mere netto i dag, end jeg havde for ti år siden, på trods af flere timer og højere timeløn.

På grund af modregningsreglerne vil den øgede indtjening give mig ca. 1.100 kr. ekstra udbetalt. Fik min ordinær ansatte kollega derimod en lønstigning på 5.000 kr. ville denne have 2.760 kr. udbetalt, når der tages højde for 8 % arbejdsmarkedsbidrag, og 40 % A-skat. Det dækker altså ikke mange besøg ved fysioterapeuten.

Jeg vil gerne, at I forklarer mig, hvordan det kan betale sig for mig, og andre som mig at arbejde mere?

Mindre bureaukrati

Der er vi også helt enige.

Men man har lavet et fleksjobsystem, der modregner med både 30, 55 og 100 %, alt efter hvad personen har i indkomst fra arbejdsgiver. Dertil skal feriepenge, ferietillæg, fritvalg, SH-tillæg, bonusser, ja alt der er AM-pligtigt modregnes samt flere af tingene skal bruttoficeret. Som regnskabsuddannet ved jeg, hvad bruttoficeret betyder. Men det er der desværre mange, der ikke gør inkl. de sagsbehandlere, der skal f.eks. bruttoficeret feriepengene.

I 2020, altså syv år efter reformen blev indført, der blev ca. 50 % af sagerne i Ankestyrelsen omgjort. Det er en stor andel, og dertil kan sandsynligvis tillægges et mørketal, da mange ikke kan gennemskue (modregnings)reglerne, og derved ikke ved, når der bliver begået regnefejl. En fejlprocent på 50 % er rigtig højt og jeg fristes til at tænke, at det må være udtryk for, at ordningen er blevet for kompliceret.

At der er fejl i så mange sager og at 50 % bliver hjemsendt til kommunerne med henblik på ny afgørelse koster mange ressourcer i den offentlige sektor – ressourcer der med fordel kan bruges andre steder, hvis reglerne blev simple og dermed minimere risikoen for fejl betragteligt.

Borgernes retssikkerhed

Man kan også stille sig selv spørgsmålet om, hvordan fleksjobbere er stillet retssikkerhedsmæssigt, når der laves så mange fejl. Især fejl som det kan være svært for den enkelte overhovedet at få øje. Hvordan stiller det fleksjobbere i forhold til retssikkerheden?

Jeg kan oplyse, at siden jeg overgik til ny ordning i 2013, pga. jobskifte, ja der har jeg mere eller mindre oplevet fejl hvert år. Nogle gange sågar de samme fejl, som tidligere, eller flere gange om året. Nu kan jeg gennemskue det pga. mit erhverv, men det ændrer ikke på jeg skal bruge utal af timer på det, for at få kommunerne til at rette tingene. Det er langt fra altid en nem proces, som kræver ressourcer af både mig og systemet. Men hvad med alle dem der ikke kan gennemskue deres udbetalingsmeddelelse, der ofte fylder 6 sider.

Fleksjobordningen skulle ifølge intentionerne være genforhandlet i sidste regeringsperiode, hvilket dog ikke er sket.

I det nuværende regeringsgrundlag, er fleksjobordningen ikke engang nævnt. Det er på trods af det faktisk blev aftalt ved reformens indførelse, at ordningen skulle evalueres efter fem år. Der er ganske rigtigt blevet lavet en evalueringsundersøgelse, men det lader stadig vente på sig, at forligskreds forholder sig til evalueringen. Jeg har læst hele evalueringen igennem og jeg tænker, at der er mere at kunne ønske sig af sådan en evaluering – et bredere fokus og nysgerrighed.

Opsummering

Kort sagt, fleksjobordningen er blevet alt for komplekst og er samtidig blevet en ordning, som straffer dem der har været en del af arbejdsmarked inden de blev fleksjobber, dem med uddannelse, dem med flest

timer, dem med jobs med ansvar.

Samtidig belønnes fleksjobbere med færrest timer og lav timeløn. En stor gruppe heriblandt er mennesker, som ikke tidligere har bidraget på arbejdsmarkedet. En person der kommer fra mangeårig kontanthjælp, kan med få timer om ugen, stige flere tusind i indtægt og have hvad der svarer til en fuldtidsløn, mens den der har været en del af arbejdsmarked i mange år, går flere tusind ned i indtægt og ikke kan følge lønudviklingen på området.

Der er blevet lavet en ordning, hvor flere og flere spekulerer i, at det ikke kan betale sig at arbejde flere timer – det kan der være forskellige årsager til: Nogle rammer lønloftet allerede på få timer eller de mennesker, som er samboende og dermed ikke i lige så høj grad er afhængig af indtægten som en enlig.

Løsning

Keep it simpel

Der er fleksjobbere, der på få timer tjener, hvad der svarer til en fuldtidsløn, mens fleksjobbere med mellemlønninger har mistet mange tusinde kroner i indtægt. Den nemmeste løsning ville selvfølgelig være at sætte fleksløntilskuddet ned og af den vej øge incitamentet til at øge timetallet. Det vil dog (igen) ramme dem, som har betalt prisen ved reformen – de mellemlønnede som i forvejen har lidt stort indtægtstab, trods det, at det forud for reformen hed sig, at det kun ville være højtlønnede der blev ramt. Det passede desværre ikke - de mellemlønnede har især betalt prisen for reformen!

Desuden forstår jeg ikke, at de der yder mindst får mest fra samfunds kassen. Hvad er rimeligheden i at der laves forskel? Det gør man ikke med andre ordninger i vores velfærdssystem. Hvorfor skal nogle have mere end andre.

Mit forslag er, at man laver to tilskud: Et fleksløntilskud til enlige og et fleksløntilskud til samboende, som man gør ved andre ordning. Man kan med fordel sætte beløbene lidt ned, men samtidig drop modregning. På den måde straffer man ikke folk, der gerne vil yde noget, dem der også betaler mest i skat, og derved bidrager til fællesskabet.

Det vil også gøre systemet mere gennemskueligt, samt frigive ressourcer forbundet med administration. De frigivne ressourcer vil man bl.a. kunne bruge på andre ting, bl.a. en indsats til de 62 % i ordningen, som arbejder under 10 timer. Tankegangen bag reformen var jo, at arbejdsevnen skulle øges blandt de såkaldte minifleksjobs. Noget tyder på, at dette ikke er sket.

I 2015 kom COWI med en rapport, der sagde kun 66 % af den gruppe udnyttede deres arbejdspotentialer fuldt ud, og min vurdering er at det antal er blevet mindre.

Ifølge de seneste tal fra STAR, marts 2023, er der 78.232 fleksjobber i arbejde. Heraf arbejder 26,70 % 1-5 timer, og yderligere 33,80 % mellem 6-10 timer, altså over 60 % arbejder 10 timer eller derunder. Nogle af disse kan selvfølgelig ikke arbejde mere, men der findes mange eksempler på folk, der bevidst ikke ønsker at øge deres timetal.

Nu blev det desværre langt igen, men det her er vigtigt. Det er en langt større gruppe end på de andre

ordninger I debatterer meget om, og der er mange muligheder her, hvis man gør det her rigtig:

Jeg vedlagt et materiale, som jeg har lavet med en anden fleksjobber, og som nogle i udvalget også kender til. Specielt Niels Flemming Hansen (C), har vi haft en meget positiv dialog med.

Håber virkelig, at I vil tage udfordringerne med fleksjobordningen seriøst, det er der brug for, og jeg deler gerne ud af mere info på området. Jeg har nærlæst det meste materiale, analyseret de fleste tal, og så lever jeg hver dag med konsekvenserne af en reform, der har været god på nogle områder, men desværre også har en nogle fejl på andre områder.

Mvh

Annette Juhl Taldorf

Regnskabsansvarlig